

Alminnelige forretningsvilkår mv.

Gjeldende fra 18.08.2015, erstatter versjon av 06.01.2014

Innholdsfortegnelse

Alminnelige forretningsvilkår	1
1. Kort om Pareto Asset Management AS.....	1
2. Hva forretningsvilkårene gjelder	2
3. Kundeklassifisering	2
4. Egnethetstest - Kundens ansvar for opplysninger gitt Foretaket.....	4
5. Risiko	4
6. Beste resultat	5
7. Foretakets rapportering om utførte tjenester og kundens reklamasjon.....	5
8. Angrerett	6
9. Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva.....	6
10. Utøvelse av eierrett.....	6
11. Oppbevaring av kunders aktiva	7
12. Ansvar og ansvarsfritak	7
13. Tilbakeholdelse av skatter mv.	8
14. Interessekonflikter	8
15. Verdipapirforetakenes sikringsfond	9
16. Tiltak mot hvitvasking av penger.....	9
17. Opplysningsplikt overfor myndigheter og andre	9
18. Endringer	9
19. Meddelelser, språk og fullmakter	9
20. Tolkning	10
21. Klagebehandling	10
22. Vernetting, lovvalg og tvisteløsning.....	10
23. Personopplysningsloven.....	10
24. Språk	11
Beste resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger og ved plassering av ordre hos.....	12
Generelt.....	12
Tiltak for å sikre best resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger på vegne av	12
Beste resultat ved plassering av ordre hos andre foretak	13
Behandling av ordre	14

Alminnelige forretningsvilkår

Disse alminnelige forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") for Pareto Asset Management AS ("Pareto Asset Management") er utarbeidet i henhold til verdipapirhandelloven med tilhørende forskrifter, og erstatter i sin helhet tidligere versjoner av Forretningsvilkårene.

Foretakets kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg hva angår de investeringstjenester og eventuelle tilknyttede tjenester Foretaket utfører for Kunden etter mottagelsen av vilkårene.

Begrep som er definert i verdipapirhandelloven har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse vilkår.

1. Kort om Pareto Asset Management AS

1.1 Kontaktinformasjon

Pareto Asset Management AS

Organisasjonsnummer: 977 287 677

Dronning Mauds gate 3,
Postboks 1810 Vika
0123 OSLO, Norway

Telefon: + 47 22 87 87 00

Telefaks: + 47 22 01 58 50

E-post: post@paretoam.com
www.paretoam.com

For ytterligere informasjon om kommunikasjon med Pareto Asset Management, se [punkt 19](#)

1.2 Tilknyttede agenter

Pareto Asset Managements eventuelle tilknyttede agenter finnes på www.paretoam.com.

Ved handel gjennom tilknyttede agenter gjelder særlige regler i verdipapirhandelloven.

1.3 Pareto Asset Management har konsesjon til å yte følgende tjenester

Forvaltningstjenester

1. Verdipapirfondsforvaltning
2. Forvaltning av alternative investeringsfond

Investeringsstjenester

1. Aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt
2. Investeringsrådgivning

Pareto Asset Management kan også tilby tilknyttede tjenester.

1.4 Tilsynsmyndighet

Pareto Asset Management er under tilsyn av Finanstilsynet, Revierstredet 3, 0151 Oslo

2. Hva forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investeringstjenester, aktiv forvaltning og investeringsrådgivning, samt tilknyttede tjenester så langt det passer. Punkt 3 og 4 gir også nyttig informasjon om salg og markedsføring av alternative investeringsfond i Norge.

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Pareto Asset Management og kunden. Slike avtaler skal ha forrang fremfor Forretningsvilkårene i tilfelle av motstrid. Partenes forpliktelser kan beskrives med henvisning til andre dokumenter.

I tillegg til ovennevnte, vil tjenestene kunne være regulert av verdipapirhandelloven, verdipapirfondloven, lov om alternative investeringsfond, verdipapirregisterloven, lov om regulerte markeder, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven, angrerettloven og annen relevant lovgivning.

3. Kundeklassifisering

3.1 Klassifisering

Pareto Asset Management er pålagt å klassifisere sine kunder i ulike kategorier avhengig av deres profesjonalitet, som henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder eller kvalifiserte motparter.

Kundenes beskyttelse etter lovgivningen avhenger av kategori. Nedenfor følger en redegjørelse for hovedtrekkene ved investorbekyttelsen for hver kundekategori. Redegjørelsen er ikke uttømmende og må leses i sammenheng med det øvrige regelverket (se særlig verdipapirhandelloven §§ 10-11 til 10-14 samt verdipapirforskriften §§ 10-8 til 10-30) og Forretningsvilkårene (se blant annet om interessekonflikter, krav til beste resultat ved plassering av ordre og rapportering).

3.2 Ikke-profesjonell kunde

3.2.1 Grad av investorbekyttelse

Kunder som ikke oppfyller vilkårene for profesjonelle kunder eller kvalifiserte motparter vil bli klassifisert i denne kategorien, som gir den høyeste graden av investorbekyttelse.

Pareto Asset Management er underlagt et generelt krav til å utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk, og skal herunder påse at kundenes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte, jf. verdipapirhandelloven § 10-11 (1). Dette kravet gjelder i forhold alle kunder, men er mer omfattende overfor ikke-profesjonelle kunder.

Pareto Asset Management skal i en forståelig form gi kunder og potensielle kunder relevante opplysninger som angitt i verdipapirhandelloven § 10-11 (2) og verdipapirforskriften 10-10 til 10-16. Dette informasjonsmaterialet, samt det markedsføringsmateriale Pareto Asset Management benytter og som ikke spesifikt er begrenset til profesjonelle kunder, er utformet med sikte på å bli forstått av ikke-profesjonelle kunder. Kunder som ikke forstår innholdet av dette materialet, eller som har spørsmål, må henvende seg til sin kontaktperson i Pareto Asset Management.

Ved aktiv forvaltning, investeringsrådgivning og salg/markedsføring av Alternative Investeringsfond skal Pareto Asset Management vurdere om de investeringstjenester og finansielle instrumenter som tilbys er egnet for kunden ("egnethetstesten"), jf. verdipapirhandelloven § 10-11 (4).

Pareto Asset Management skal da vurdere om produktet er i samsvar med kundens investeringsmål, om kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen, og at kunden har nødvendig erfaring og

kunnskap til å forstå risikoen ved produktet, jf. Verdipapirforskriften § 10-16 (1).

Det gjøres spesielt oppmerksom på at status som ikke-profesjonell kunde kan ha som konsekvens at

kunden ikke vil bli presentert for visse investeringstjenester og finansielle instrumenter.

Videre gjelder ikke egnethetstesten ved transaksjoner i verdipapirfond, når ingen forutgående investeringstjenester har funnet sted.

3.2.2 Adgang til omklassifisering til profesjonell kunde

Ikke-profesjonelle kunder kan anmode om å bli behandlet som profesjonelle kunde såfremt kunden oppfylle minst to av følgende kriterier;

1. kunden har foretatt transaksjoner av betydelig størrelse på det relevante marked gjennomsnittlig 10 ganger per kvartal i de foregående fire kvartaler,
2. størrelsen på kundens finansielle portefølje, definert til å omfatte kontantbeholdning og finansielle instrumenter, overstiger et beløp som i norske kroner svarer til EUR 500 000.
3. kunden arbeider eller har arbeidet innen finansiell sektor i minst ett år i en stilling som krever kunnskap om de relevante transaksjoner og investeringstjenester.

Kunden må informere Pareto Asset Management dersom kunden ønsker å bli behandlet som profesjonell og dokumentere at vilkårene er oppfylt. Omklassifisering er betinget av godkjenning fra Pareto Asset Management, og kan begrenses til visse investeringstjenester og produkter.

Etter at godkjenning er gitt må kunden i et eget dokument erklære overfor Pareto Asset Management at kunden kjenner konsekvensene av å miste beskyttelsen som ikke-profesjonell kunde.

3.3 Profesjonell kunde

3.3.1 Grad av investorbekyttelse

Vilkårene for klassifisering som profesjonell kunde følger av verdipapirforskriften §§ 10-2 og 10-4. Profesjonelle kunder har mindre grad av beskyttelse enn ikke-profesjonelle kunder, jf. verdipapirforskriften § 10-7 (1) til (3).

De generelle kravene til god forretningskikk, og herunder plikten for Pareto Asset Management til å påse at kundenes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte gjelder også overfor profesjonelle kunder, men omfanget av pliktene vil være redusert.

Ved egnethetstester vil Pareto Asset Management legge til grunn at profesjonelle kunder generelt har den erfaring og kunnskap som er påkrevd for de investeringstjenester og produkter Pareto Asset Management tilbyr, og er finansielt i stand til å håndtere risikoen, jf. verdipapirforskriften § 10-7. I forhold til omklassifiserte kunder vil det gjelde for de produkter vedkommende er klassifisert som profesjonell i forhold til.

Profesjonelle kunder vil på linje med andre kunder motta relevant markedsføringsmateriale fra Pareto Asset Management, men forventes selv å kunne innhente eventuell tilleggsinformasjon.

3.3.2 Omklassifisering

Profesjonelle kunder er ansvarlig for at forvaltningsselskap holdes løpende orientert om endringer i forhold av betydning for deres klassifisering, og vil bli omklassifisert dersom Pareto Asset Management skriftlig informeres av kunden om at vilkårene ikke lenger er oppfylt.

Profesjonelle kunder som er juridiske personer og som oppfyller to av tre kriterier i pkt. 3.2.2 ovenfor, kan anmode om å bli behandlet som kvalifisert motpart. Det skal innhentes uttrykkelig bekreftelse fra kunden hvor vedkommende samtykker i å bli behandlet som kvalifisert motpart.

3.4 Kvalifisert motpart

3.4.1 Grad av investorbeskyttelse

Kvalifiserte motparter er de kontraktsparter som fyller vilkårene i verdipapirhandelloven § 10-14 eller verdipapirforskriften § 10-3. 4

Kravene i verdipapirhandelloven §§ 10-11, 10-12 og 10-13 (1) med hensyn til god forretningsskikk, informasjon til kunder, egnethetstest, beste resultat og visse regler i tilknytning til ordrebehandling samt enkelte andre regler gjelder ikke i forhold til kvalifiserte motparter, jf. verdipapirhandelloven § 10-14 og verdipapirforskriften § 10-7 (4).

3.4.2 Adgang til omklassifisering

Kvalifiserte motparter kan skriftlig anmode om å bli behandlet som profesjonell kunde hvis de ønsker en større grad av investorbeskyttelse. Slik anmodning anses ikke som mottatt før Pareto Asset Management har bekreftet mottak.

4. Egnethetstest - Kundens ansvar for opplysninger gitt Foretaket

For å oppfylle kravet i verdipapirhandelloven om å foreta egnethetstest, har Pareto Asset Management plikt til å innhente opplysninger fra kunder. Kunden forplikter seg til å gi Pareto Asset Management fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Kunden forplikter seg også til å informere Foretaket dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden og vil i utgangspunktet ikke foreta egne undersøkelser. Videre er kunden innforstått med at dersom Foretaket ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Foretaket ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet for kunden. Ved investeringsrådgivning, aktiv forvaltning og alternative investeringsfond vil kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten eller instrument ikke kan ytes.

5. Risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter, valuta og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av generelle svingninger i finansmarkedene. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

For mer informasjon om egenskaper og risiko knyttet til de ulike produkter vises det til www.paretoam.com/Kundeinformasjon og Nøkkelinformasjon for verdipapirfond og Alternative Investeringsfond www.paretoam.com/Rapportering.

Alle handler Kunden selv gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Foretaket ved utøvelse av investeringsrådgivning, skjer etter Kundens avgjørelse og på Kundens eget ansvar. Hvor Foretaket yter investeringsrådgivning påtar Foretaket seg under enhver omstendighet intet ansvar dersom Kunden

helt eller delvis fraviker de råd Foretaket har gitt. Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

Kunden må selv vurdere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked ved inngåelse av avtale om investeringstjenesten aktiv forvaltning. Foretaket vil med utgangspunkt i investeringsmandatet, etter eget skjønn beslutte og foreta transaksjoner for Kundens regning og risiko.

Foretaket garanterer ikke noe bestemt utfall for forvaltningen av Kundens portefølje.

6. Beste resultat

Foretaket vil søke å sikre Kunden best mulig betingelser ved plassering av ordre på vegne av kunden. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for plassering av ordre. Handler vil bli plassert i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre Kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan plasseringen skal gjennomføres.

Ved innleggelse av ordre på vegne av kunden forbeholder Foretaket seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, som beskrevet i retningslinjene for ordreinleggelse.

Foretaket vil gi Kunden informasjon om retningslinjene.

7. Foretakets rapportering om utførte tjenester og kundens reklamasjon

Ved aktiv forvaltning skal Foretaket gi Kunden skriftlige periodevise oversikter over forvaltningen på Kundens vegne. Den periodevise oversikten skal bl.a. inneholde en oppgave over porteføljens innhold og verdivurdering, herunder nærmere opplysninger om de enkelte finansielle instrumenter, deres virkelige verdi, kontantbeholdningen i begynnelsen og utgangen av rapporteringsperioden samt porteføljens avkastning i løpet av perioden.

Videre skal den periodevise oversikten gi nærmere opplysninger om de utførte transaksjoner og investors totale kostnader påløpt i perioden, med spesifisering av forvaltningsgodtgjørelse og de samlede kostnader. Oversikten skal inneholde samlede utbytter, renter og andre innbetalinger til Kundens portefølje mottatt i rapporteringsperioden, samt andre selskapshendelser av betydning for rettighetene knyttet til finansielle instrumenter som inngår i Kundens portefølje. Foretaket skal gi Kunden opplysninger som gjør det mulig å vurdere Foretakets forvaltningsresultat, eksempelvis en sammenligning av porteføljens avkastning i rapporteringsperioden med den referanseindeks som Foretaket og Kunden er blitt enige om.

For ikke-profesjonelle kunder skal det gis en slik oversikt hver sjettede måned, med mindre Kunden ber om at oversikten gis hver tredje måned.

Kunden kan velge å motta informasjon om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon i porteføljen. I disse tilfellene, skal ovennevnte oversikt gis minst en gang i året.

Dersom avtale mellom Foretaket og Kunden åpner for en lånefinansiert portefølje, enten direkte eller ved bruk av finansielle instrumenter, skal oversikten gis minst en gang i måneden. Nærmere regler om rapportering om potensielt tap som overstiger en på forhånd fastsatt grense følger av verdipapirforskriften.

Rapportering utover det som fremkommer av dette punkt kan være regulert i særskilte avtaler. Ansvar for slik rapportering vil følge av denne/disse.

Kunden skal uten ugrunnet opphold etter mottak av periodisk rapport kontrollere denne og så umiddelbart gi melding til Foretaket dersom han vil påberope seg at forvaltningen er utført i strid med investeringsmandatet. Muntlig reklamasjon skal umiddelbart bekreftes skriftlig. Dersom Kunden ikke reklamerer i henhold til dette, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

8. Angrerett

Ved handel i finansielle instrumenter er det ikke angrerett etter angrerettloven.

(Lov av 21. desember 2000 nr. 105) De opplysninger som følger av angrerettloven er tilgjengelig på www.paretoam.com/Kundeinformasjon.

9. Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

Ved handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter kan det gjelde avvikende handelsregler, samt oppgjørs- og leveringsbetingelser.

Kunden er innforstått med at handel med finansielle instrumenter i utlandet kan innebære at Foretaket benytter utenlandske banker, meglere og oppgjørsagenter, samt oppgjørssentraler mv. Det vil avhenge av regelverket i det aktuelle land hvor handelen foretas hvordan klientmidler skal behandles og hvordan de enkelte transaksjoner og oppgjør gjennomføres, herunder om det er levering mot betaling. Utenlandske regler, herunder misligholdsregler vil kunne være forskjellig fra det regelverk som gjelder i Norge. Oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at Oppdragsgivers aktiva ikke holdes atskilt fra andre midler. Oppdragsgiver bærer selv risikoen for egne aktiva overført til disse banker, meglere, agenter, børsler, oppgjørssentraler mv., når overføringen skjer for å oppfylle avtale om aktiv forvaltning.

10. Utøvelse av eierrett

Kunden skal i utgangspunktet selv utøve eierrettighetene knyttet til porteføljens beholdning, med mindre Foretaket gis skriftlig fullmakt i det enkelte tilfelle og/eller etter særskilt avtale.

Med mindre annet er avtalt skal Foretaket påse:

- at Kunden godskrives det utbytte eller de renter som utbetales på porteføljens finansielle instrumenter.
- at Kunden godskrives uttrukne beløp.
- at Kunden dersom det gjennomføres en fondsemisjon eller deles ut utbytteaksjer godskrives disse.
- at Kunden ved emisjoner i porteføljens finansielle instrumenter godskrives tegningsretter og at disse benyttes i den grad Foretaket anser dette for forsvarlig under hensyntagen til retningslinjene for forvaltningen. Foretaket skal realisere overskytende eller ubenyttede tegningsretter.
- at Kunden ved innløsning, oppkjøp, fusjon eller fisjon godskrives de kontantbeløp som utbetales eller de finansielle instrumenter som utdeles. Det samme gjelder ved eventuell konvertering av et finansielt instrument til et annet.
- at andre økonomiske eller andre typer rettigheter som tilfaller eieren av porteføljens finansielle instrumenter godskrives Kunden.

Med mindre annet er avtalt, er Kunden selv ansvarlig for:

- Å ivareta sine interesser ved eventuell likvidasjon, gjeldsforhandlinger eller konkurs som berører porteføljens beholdning.
- Å overholde meldeplikt og flaggeplikt i medhold av verdipapirhandelloven

11. Oppbevaring av kunders aktiva

Klientkonti, tilbakeholdsrett og verdipapirfinansiering

Foretaket vil sikre at kundens aktiva holdes adskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer.

Kundens finansielle instrumenter skal, dersom disse er registrert i VPS eller liknende verdipapirregister, bli overført til kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert, vil det bli oppbevart i depot hos Pareto Asset Management, bank eller annet depositar. Dersom register, bank eller annen depositar går konkurs, vil kundens finansielle instrumenter normalt være beskyttet ved separatistrett.

Mottatte kundemidler skal umiddelbart plasseres på klientkonto i en kredittinstitusjon, eller på annen måte etter særskilt avtale med Kunden.

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor Kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoer), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelig krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs.

Foretaket har sikkerhetsrett eller annen tilbakeholdsrett, herunder motregningsrett, knyttet til kundens finansielle instrumenter eller midler. Nærmere bestemmelser om dette kan følge av særskilt avtale.

For handel i utenlandske markeder gjelder særskilte regler, jf. punkt 9.

Når det gjelder Foretakets rett til å benytte Kundens finansielle instrumenter for egen eller andre kunders regning, må det inngås særskilt avtale. Nærmere bestemmelser følger av verdipapirforskriften.

Foretaket skal gi Kunden skriftlig informasjon om Foretakets forpliktelser ved anvendelsen av instrumentene, herunder vilkårene for tilbakelevering og tilhørende risikoer.

12. Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ikke ansvarlig dersom en uegnet tjeneste ytes som følge av at Kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger. Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres Kunden.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for Kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlatelser dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra Kunden påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingsystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter (force majeure).

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppkjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

13. Tilbakeholdelse av skatter mv.

Ved handel i utenlandske markeder kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp til dekning av ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt overskytende beløp utbetales kunden så snart som mulig. Kunden er ansvarlig for å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

14. Interessekonflikter

Pareto Asset Management vil treffe rimelige forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter.

Foretaket har retningslinjer og regler for å sikre at virksomhetsområdene i Foretaket opererer uavhengig av hverandre slik at interessekonflikter unngås.

Foretaket har videre en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder. Dersom interessekonflikter ikke kan unngås eller det foreligger en risiko for at kundens interesser skal bli skadelidende på grunn av en interessekonflikt, vil Foretaket informere kunden om interessekonfliktens generelle karakter og/eller årsaken til interessekonflikten. Dette vil skje før den aktuelle tjenesten gjennomføres.

Det gjøres oppmerksom på at Foretaket kan ha oppdrag for andre selskaper i eget konsern og at Foretaket benytter Pareto Securities AS som megler i transaksjoner med finansielle instrumenter.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, for eksempel som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter rådgivningen gjelder, skal det opplyses om denne interesse.

Særskilte taushetspliktbestemmelser, kan medføre at Foretakets ansatte er forhindret fra å benytte informasjonen eller at de ikke kjenner til informasjonen som foreligger i Foretaket og som kunne ha betydning for investeringsbeslutningene.

Ytterligere informasjon om Foretakets retningslinjer for behandling av interessekonflikter kan fås på forespørsel.

15. Verdipapirforetakenes sikringsfond

Pareto Asset Management er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond, jf. verdipapirhandelloven § 9-12.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres eller forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om

hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Pareto Asset Managements økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Pareto Asset Managements økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper, verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle konsernselskaper til Pareto Asset Management.

16. Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av kundeforhold skal kunden gjennom kundekontroll mv. dokumentere sin identitet samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til regler som følge av tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, slik disse til enhver tid gjelder.

Foretaket kan med hjemmel i lov være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

17. Opplysningsplikt overfor myndigheter og andre

Foretaket vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, innestående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden aksepterer og anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til de regulerte markeder, oppgjørssentraler o.l. som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer.

18. Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt e-postadresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på www.paretoam.com/Kundeinformasjon. Endringer vil ikke ha virkning for handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

19. Meddelelser, språk og fullmakter

Oppdragsgivers skriftlige meddelelser skal sendes pr brev eller elektronisk, dersom dette er avtalt.

Oppdragsgiver kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk, svensk eller engelsk.

Kunden skal ved etablering av forretningsforholdet meddele Foretaket personnummer/ organisasjonsnummer, adresse, telefonnummer, elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger. Det samme gjelder for bankkontoer og verdipapirkontoer i VPS eller annet tilsvarende register. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

20. Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang og gjelde.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse Forretningsvilkårene skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler inngått mellom Foretaket og kunden, se punkt 2.

21. Klagebehandling

Klager av alvorligere art bør meddeles skriftlig til klagebehandlingsansvarlige i Foretaket. Klagen kan kombineres med krav om økonomisk erstatning dersom Kunden har lidt et økonomisk tap på grunn av feilaktig utførelse/håndtering fra Foretakets side. Tap som skyldes negativ verdiutvikling på verdipapirporteføljen er ikke gjenstand for økonomisk erstatning, med mindre det er utvist uaktsomhet.

Pareto Asset Management sine retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelig på www.paretoam.no/Kundeinformasjon.

22. Verneting, lovvalg og tvisteløsning

Twister i forholdet mellom Kunden og Pareto Asset Management, herunder twister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene, skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) verneting.

Kunder med utenlandsk verneting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til Forretningsvilkårene fremmes for Oslo tingrett. Kunder med verneting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Pareto Asset Management ved slikt verneting dersom Pareto Asset Management ønsker dette.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Pareto i relasjon til sine forpliktelser overfor Pareto, fraskriver seg slik rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

23. Personopplysningsloven

Pareto Asset Management er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven. Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Formålet med

behandlingen av personopplysninger er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Pareto Asset Management og Kunden, administrasjon, fakturering/oppgjør samt markedsføring av investeringsprodukter og -tjenester.

Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter. Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling Pareto foretar, og hvilke opplysninger som er registrert, jf. personopplysningsloven § 18. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål, jf. personopplysningsloven §§ 27 og 28.

24. Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk og engelsk versjon.

Beste resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger og ved plassering av ordre hos andre foretak

Generelt

Pareto Asset Management forvalter verdipapirfond, alternative investeringsfond og aktiv forvaltning av investors portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis.

Disse retningslinjene gjelder følgende, som følger av følgende regelverk, med tilhørende forskrifter: verdipapirfondloven, lov om alternative investeringsfond og verdipapirhandelloven.

- Tiltak for å sikre best resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger
- Beste resultat ved plassering av ordre hos andre foretak
- Behandling av ordre

Forvaltningsselskapet skal ha retningslinjer og effektive tiltak for å sikre beste resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger og ved plassering av ordre hos andre foretak.

Forvaltningsselskapet skal regelmessig kontrollere de retningslinjer og tiltak som er etablert for å avdekke og utbedre eventuelle mangler.

Retningslinjene skal videre angi hos hvilke foretak ordre kan plasseres med hensyn til ulike typer finansielle instrumenter.

Forvaltningsselskapet skal regelmessig kontrollere etterlevelse av disse retningslinjer herunder kvaliteten på ordreutførelsen hos de angitte foretak. Eventuelle mangler skal utbedres. Retningslinjene skal gjennomgås årlig, og dersom det inntreffer endringer som har betydning for å oppnå et best mulig resultat.

Pareto Asset Management har en egen Policy for vurdering av motparter. De aktuelle motpartene vurderes løpende, basert på nærmere angitte kriterier, herunder evnen til å oppfylle kriteriene som nevnt i disse retningslinjene.

Forvaltningsselskapet skal videre ha retningslinjer for fordeling (allokering) som på en presis måte angir vilkår for en korrekt allokering av aggregerte ordre, herunder hvordan volum og kurs på ordre har betydning for allokeringen og behandlingen av delvis utførte ordre.

Tiltak for å sikre best resultat ved utførelse av investeringsbeslutninger på vegne av verdipapirfond, alternative investeringsfond og kunder

Forvaltningsselskapet skal gjennomføre alle rimelige tiltak for å oppnå et best mulig resultat for verdipapirfondene med hensyn til *pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør, størrelse, art og andre relevante forhold*.

For å avgjøre den relative vekten av faktorene nevnt over skal det legges vekt på følgende kriterier.

1. Verdipapirfondets, det alternative investeringsfondet eller kundens, mål, investeringspolitikk og risiko slik det fremgår i prospekt, vedtekter, tilbudsdokument eller annen avtale.
2. ordrens art

3. egenskaper ved de finansielle instrumentene som inngår i ordre, og
4. egenskaper ved de handelssystemer der ordren kan legges inn

Beste resultat ved plassering av ordre hos andre foretak

Pareto Asset Management skal ha standardiserte prosedyrer for hvilke ordre som skal legges inn til hvilke foretak, evt. hvilke markedsplasser som skal benyttes.

Verdipapirforetak Pareto Asset Management benytter for utførelse av ordre, utfører de enten via regulert markedsplass, multilateral handelsfasilitet eller annen markedsplass slik som Nordic ABM.

Ordre kan også utføres gjennom dark pools, OTC-systemet eller tilsvarende. Pareto Asset Management vil også kunne få ordre utført direkte mot megler, sistnevnte vil typisk gjelde for enkelte unoterte obligasjoner.

I utgangspunktet, utfører ikke Pareto Asset Management ordre direkte mot en markedsplass, selv om de kan bruke "Direct Market Access" løsninger, blir ordre hovedsakelig utført ved bruk av megler.

Ordre kan også gjennomføres som en internhandel, med internhandler menes handel i verdipapirer mellom to eller flere porteføljer forvaltet av samme selskap.

Hovedformålet med internhandler er å redusere transaksjonskostnader. Det kan også være situasjoner der forvalter ønsker å sikre tilgang til verdipapirer som ellers ikke er lett tilgjengelig i markedet.

Internhandler anses å være *andelseierdrevet* dersom internhandelen skyldes samtidige tegninger og innløsninger i porteføljer som har overlappende investeringer. Porteføljer som mottar innløsningsordre må selge seg ned i posisjoner for å imøtekomme innløsningskravene, mens porteføljer som mottar tegninger må kjøpe seg opp. I slike tilfelle vil det kunne være til gunst for samtlige investorer om verdipapirer overdras internt mellom porteføljene.

Internhandler anses å være *porteføljedrevet* dersom internhandelen skyldes at et verdipapir ikke lenger er egnet i én portefølje, men kan overdras til en annen portefølje hvor det er egnet.

Beste resultat

Pareto Asset Management anser følgende faktorer som mest relevant for å sikre best resultat ved plassering av ordre hos andre foretak.

Pris

Alle verdipapirfond og porteføljer forvaltet av Pareto Asset Management har som målsetning å oppnå høyest mulig avkastning i forhold til den risikoen fondet/porteføljen tar. Pareto Asset Management vil derfor legge stor vekt på den prisen som kan oppnås på de finansielle instrumentene som skal kjøpes eller selg.

Eksempel på et tilfelle hvor Pris ikke vil være den avgjørende faktoren, kan være i et tilfelle hvor forvalter ønsker å utøve innflytelse i et selskap, som følge av fondets/porteføljens investeringspolitikk.

Kostander

For å oppnå lavest mulig kostander ved verdipapirhandel, benyttes en blanding av internettmeglere og tradisjonelle meglere.

Sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør

Pareto Asset Management skal velge en megler hvor sannsynligheten for gjennomføring og oppgjør er størst mulig. Dette er mest relevant for mindre likvide papirer og større ordre, hvor Pareto Asset Management vil kontakte ulike meglere for å kartlegge hvem som har best flyt i de aktuelle verdipapirene, i tillegg må sannsynligheten for levering av verdipapirer og kontantoppgjør i tide tas med i vurderingen.

Andre forhold

I forhold til å oppnå Beste Resultat, vil Pareto Asset Management så langt som mulig benytte de samme standarder og prosedyrer på tvers av alle finansielle instrumenter og markeder hvor Pareto Asset Management plasserer ordre for utførelse. Mangfoldet i disse markedene og instrumentene vil imidlertid medføre at forskjellige faktorer må hensyntas.

Når vi plasserer ordre på vegne av våre fond/porteføljer som handler derivater, vil faktorer som kredittverdighet og generelt servicenivå hos motparten være viktige faktorer.

Behandling av ordre

Etter at en investeringsbeslutning er utført, legges ordre inn hos den megler som forventes å kunne gi best resultat, basert på kriteriene nevnt over og i henhold til den til enhver tid liste over godkjente meglere/motparter¹. Denne listen er ikke til hinder for at Pareto Asset Management kan benytte andre selskaper i enkelte tilfeller.

Tegning i nyutstedte finansielle instrumenter skjer hos verdipapirforetak som opptrer som tilrettelegger, eventuelt til utsteder.

En ordre skal registreres og allokeres omgående.

Finansielle instrumenter eller penger, som mottas ved oppgjøret av den utførte ordre, skal omgående settes på det aktuelle verdipapirfondets konto i depotbank, kredittinstitusjon eller primærmegler.

Forvaltningsselskapet skal ikke misbruke opplysninger om ikke-utførte ordre og skal gjennomføre rimelige tiltak for å hindre at foretakets tilknyttede personer misbruker slike opplysninger.

Forvaltningsselskapet har i henhold til kapittel 8 i verdipapirhandelloven rutiner for egenhandel i finansielle instrumenter. Pareto Asset Management sine ruiner er strengere enn loven, ansatte i Pareto Asset Management har ikke anledning til å ha beholdning i selskaper som fondene er investert i (administrerende direktør kan i særskilte tilfeller gi dispensasjon fra dette kravet). Dette for å minimere risikoen for at ansatte misbruker opplysninger om ordre inngitt av verdipapirfond og alternative investeringsfond selskapet forvalter.

Retningslinjer for allokering av ordre

Aggregering av ordre betinges av at det er usannsynlig at transaksjonen vil være til ulempe for verdipapirfond eller kunder.

Strategiske allokeringer

Av hensyn til det grunnleggende likhetsprinsipp for forvaltning av verdipapirfond, vil Pareto Asset Management fatte investeringsbeslutninger for alle berørte porteføljer samtidig, og legge inn ordre

¹ Denne listen utleveres på forespørsel.

samlet for alle verdipapirfond eller sammen med kunder under aktiv forvaltning med tilsvarende investeringsmandat.

Siden beslutning om handel skjer samtidig for alle berørte porteføljer, oppstår det ingen interessekonflikter mellom verdipapirfond eller kunder knyttet til aggregering av ordre.

Transaksjoner initiert av kunde

Ved tegning eller innløsning i enkelte verdipapirfond initieres transaksjonen etter ordre fra kunde. Transaksjonen legges inn som en egen ordre og gjennomføres på individuell basis.

Hele eller deler av ordren kan utføres sammen med ordre fra andre verdipapirfond eller kunder, dersom ordren har sammenfallende tidsperspektiv for gjennomføring.

Flere ordre vil da avregnes til en gjennomsnittspris som etter vår vurdering generelt er fordelaktig. I enkelte tilfeller kan en aggregering derfor være til ulempe for enkelte ordre.

Vilkår for en korrekt allokering av aggregerte ordre

Hvert verdipapirfond sin andel av ordren fastsettes i forkant av transaksjonen. Når transaksjonen er utført fordeles denne i henhold til opprinnelig allokering.

Ved avvik i forhold til aggregert ordre gis prorata andel i samme forhold som opprinnelig ordre, tilsvarende vil gjelde ved en eventuell avkortning ved tildeling i emisjoner.

Andre vilkår

I enkelte tilfeller kan fordeling på alle verdipapirfond eller kunder være lite hensiktsmessig. I slike tilfeller kan følgende legges til grunn for allokeringen.

Dellevering fra megler ved kjøp av eksisterende papirer

Verdipapirfond eller kunder med lavest vektning i papiret kan bli prioritert.

Dellevering fra megler ved kjøp av nye papirer

Verdipapirfond eller kunder med høyest andel kontanter i porteføljen kan bli prioritert opp til ønsket vektning

Salg av kun deler av ordre

Verdipapirfond/kunder med høyest vektning i papiret kan bli prioritert dersom antallet tilsier at fordeling på alle kunder er lite hensiktsmessig.

Delvis utførte ordre

Dersom ordren skjer over flere etapper eller på annen måte må splittes, skal transaksjonene samles og fordeles prorata til samme snittkurs.

Særlig om aggregering av ordre på vegne av verdipapirfond med ordre for Forvalters egen regning

Ved aggregering av transaksjoner for egen regning med en eller flere ordre for verdipapirfond eller kunder, skal Foretaket ikke allokere de aktuelle handler på en måte som skader verdipapirfondet eller en annen kunde.

Ved aggregering av en ordre for et verdipapirfond eller kunde med en transaksjon for egen regning og den aggregerte ordren kun utføres delvis, skal Forvalter prioritere verdipapirfondets eller kundens ordre ved allokeringen.

Om forvaltningsselskapet godtgjør at transaksjonen, uten aggregeringen, ikke kunne gjennomføres på like gode betingelser, kan forvaltningsselskapet likevel allokere transaksjonen forholdsmessig i henhold til *Retningslinjer for allokering av ordre*.

Varighet

Disse retningslinjene gjelder fra 18.08.15 til de eventuelt erstattes av nye.